

Egzemplarz
10 gr.

GAZETA

5
stycznia
1925

PONIEDZIAŁKOWA

Wychodzi w każdy poniedziałek o godzinie 4 rano.

Wydawca: I. Plesnar.

Redakcja i Admin. — Kraków, ul. Stolarska 6, II p. Nr. tel. 1018. Nr. konta P.K.O. 404-420.

Red. nacz. i odpow.: J. Hamerlak

Do walki z chamstwem i zdziczeniem obyczajów musi stanąć całe kulturalne społeczeństwo!

Daleko nam jeszcze do Zachodu. — Niechlujstwo uliczne, — Brutalność i chamstwo tryumfuje. — Stwórzmy straż obywatelską porządku publicznego! — Co mówi o nas zagranica?

Kraków, 5 stycznia.

Zaduzo w Polsce chamstwa, za wielkie zdżiczenie obyczajów — oto głosy jakie coraz częściej dają się u nas słyszeć. I rzeczywiście, chamstwo ordynarne tryumfuje na każdym kroku, — kultura i inteligencja schodzi na plan dalasy, a dzieje się to w każdej dziedzinie naszego życia.

Niezwykle interesujące uwagi na temat powyższy a w szczególności na życie uliczne zamieszcza p. Z. Lelewelowa w „Kurjerze Warszawskim”. Cytujemy je poniżej:

Zewnętrzny wygląd ulicy, zachowanie się na niej przechodniów, oraz porządek i czystość w miejscach publicznych wogóle jest bezwzględnie miarą nieomylną kultury danego kraju.

Są to rzeczy elementarne, wrosłe głęboko w sposób życia i bytowania narodów Zachodu, a nawet Wschodu jak np. Japonji.

Czystość ulic i domów, placów publicznych i różnych ubikacji, grzeczność, zasada wzajemnego ustępowania sobie z drogi, określony sposób chodzenia i tysiące t. p. drobnych pozornie spraw — stały się przyzwyczajeniem i mechanizmem już spełnianiem pewnych przyjętych

i oddawna uprawianych obyczajów, w tych krajach. Nikt tam odruchowo nawet nie spełni jakiegos czynu niestosownego i nikomu do głowy nie przyjdzie wykonać coś coby w ogólnej sumie w taki czy inny sposób zakłóciło tak zw. porządek publiczny.

Przez długotrwałe poszanowanie prawa pisanego i wdrażanie całych pokoleń do ścisłego jego spełniania, dzięki głęboko przenikającemu wszystkim warstwom społecznym przekonaniu, że na każdym obywatelu, a nie wyłącznie na rządowych specjalnych organach bezpieczeństwa spoczywać winno wypełnianie pisanych i niepisanych praw; dzięki wysokiemu wreszcie uspołecznieniu i samopoczuciu godności i odpowiedzialności obywatelskiej tak zw. porządku publicznego w krajach prawdziwie kulturalnych ma miejsce i jest tam nienaruszalnym.

Nie trzeba chyba długo rozwodzić się nad dodatnimi wynikami takiego stanu rzeczy. Pilnowanie porządku we wszystkich jego rozlicznych objawach:

1) ułatwia życie i powoduje gotowość do wzajemnej wymiany usług między poszczególnymi członkami społeczeństwa,

2) wpływa łagodząco na obyczaje i charaktery wogóle, usuwając złe zrozumiany egoizm i wciągając każdego bez wyjątku w służbę ogółu.

3) daje widomy przykład młodym pokoleniom i jest na ulicy i we wszystkich miejscach publicznych dopełnieniem domowego i szkolnego wykształcenia i przygotowania młodzieży do późniejszego obywatelskiego życia i związanych z niem obowiązków.

4) wyraża w poszczególnych członkach społeczeństwa samowystarczalność i zasady natchmłostowej akcji, co odciąża funkcje państwowych organów, stwarza w tłumie ciągłą gotowość do wspólnego działania, będącego niepoślednim atutem w razie klęsk żywiołowych lub wojny.

5) walczy z objawami brutalności i zdżiczenia, jakie z niższych warstw społecznych starają się przedostać.

Uważamy, że nasz naród polski, posiadający tyle pięknych tradycji i tak wzniosłą pamięć walk o wolność

nie może zostać w tyle

I w tej dziedzinie pracy społecznej, która wzmacnia spoidła społeczne, uszlachetnia jednostki, zaprzęga je do rydwanu służby społecznej nadając należny polor, wznosi naród do rzędu kulturalnych wielkich ludów przodowników ludzkości.

Wszak wystarczy po pobycie za granicą, przyjrzeć się naszym stacjom, naszym ulicom, jadłodajniom i t. p., aby bez trudu dojść do przekonania, że niema w Polsce ani poczucia powyższych spraw, ani najmniejszej tendencji polepszenia stanu rzeczy.

Brud, niechlujstwo, kurz, twarze i ręce usługujących niemyte, okna czarna, talerze i naczynia zapstrzone przez muchy, pajęczyny wiszące w salach jadalnych, toć to widok u nas tak zwykły itak z nami żyty, że już nikt na to nie reaguje!

Co gorsza nie widać żywiołowego wprost reagowania na gorsze, bo moralne objawy zdżiczenia jak maltretowanie dzieci na ulicy, bicie koni i zwierząt, sceny grabieżnictwa i brutalności w stosunku do kobiet i t. p.

Urzędowe organa bezpieczeństwa i dozory sanitarne czy to rządowe czy komunalne, przy najlepszych chęciach swych kierowników i wykonawców, nie są fizycznie w stanie uregulować i ująć w ręce wszystkich objawów porządku publicznego.

PAROWA FABRYKA WÓDEK
ROMAN MARCZYŃSKI
KRAKOW, PRĄDNIK CZERWONY. Tel. 77

poleca swe znakomite wyroby jak:

WISNIOWA naturalna nalewka
TESCIOWA wyjątkowo dobra dla smakoszy
BOTANIK wytrawny destyl. ziołowy
BOTANIK likier nieustępujący Benedyktyncie
RACHCIACHCIACH mało słodzona dla diabetyków
PRECZ Z CHOLERĄ żołądkowo gorzka

DROBNA sprzedaż od 1/4 litra poczawszy w sklepie fabrycznym „P O C I E S Z K A” też za rogatką.

UWAGA: Urzędniczy i funk. państw. 10% opustu za okazaniem legitymacji służbowej.

„ZAGŁOBA” Król miodów, Miód królów.

Ponieważ w życiu publicznym przyjmują udział wszyscy obywatele kraju, i każdy z nich co dzień jest po kilka razy na ulicy, porządek publiczny może być tylko regulowany przy takich masach przez policję, zaś

porządek jako taki musi być wypełniany przez ogół.

Ustaliwszy tę życiową i jasną chyba zasadę należy pomyśleć o sposobach które umożliwiłyby wpojenie w jaknajszersze warstwy społeczne poczucia wadze sytuacji.

Sprawa powyższa jest par. exelence natury propagandowej, gdyż w akcji bezpośredniej należy przygotować i do niej następnie wciągnąć jaknajszersze warstwy. Zacząć należy od jedno stek zgrupowanych już w imię celów specjalnych, lecz częściowo zbliżonych do celów powyższych, jak Towarzystwa sportowe, Skaut, Tow. Społeczne różnego rodzaju, nauczycielstwa i t. p.

Wszystkie te jednostki weszłyby jako grupy sympatyków, lub nawet grupy czynne, na które przeznaczone zostały prawa i przywileje centralnej instytucji, akredytowanej przez władzę, którą też powołać do życia należy. Propaganda bowiem nie wystarczy. Wskutek wyjątkowego zdziwienia obyczajów i pierwiastków czysto „chamskich” jakie przeżyła wojna nawet do środowisk i warstw inteligentnych — wypadnie szczególnie na początku akcji, stosować

kategoryczny nakaz i egzekutywę, opierając się na egzystujących zarządzeniach władz, lub na tych, które ad hoc będą mogły być wydane.

W ten sposób proponujemy utworzenie z członków społeczeństwa odpowiednio dobranych i wykwalifikowanych, czegoś w rodzaju straży obywatelskiej porządku publicznego, która jedynie pomódz może skutecznie egzystującym organom władz i pokryć cały kraj gęstą siecią czynnych i czujnych swych członków.

Jedynie pod taką zbiorową presją usuną się te pierwiastki, które zawsze ze współczesnymi, źle zrozumianymi hasłami ultra-liberalnymi, wprowadzały i wprowadzają wulgarność, brutalność i zdziwienie obyczajów.

Odpowiednie wywiady u władz dały nam możność żywić nadzieję, że podobne towarzystwo będzie bardzo czynnie poparte przez czynniki miarodajne, zaś członkom jego zapewnione będzie prawo interwencji w wypadkach uchybiających istniejącym prawom i obrażającym zasady porządku i obyczajności publicznej.

Stare przysłowie: „u nas w Polsce jak kto chce”, musi przejść do legend i historii.

Musi być przez systematyczną pracę wdrożona akcja stawiająca każdego niesfornego i opornego przed karą i publicznym odosobenieniem za zakłócenie w taki, czy inny, sposób porządku publicznego. Obecnie, na nieszczęście, jest zgoła inaczej. Ulica jest śmietnikiem, na którą każdy rzuca ogryzki od papierosów, pluje, wymiata śmiecie z balkonów i okien, rzuca torby z owoców, nestki i t. p.

Ulica jest również miejscem porachunków osobistych, miejscem dla zabawy w gryziki, ryśowania kredą na chodnikach i murach, gonitw dorożek, motocykli i samochodów, miejscem do wyprowadzania psów na potrzeby przebywania przez właściciela i służbę, wlewaniem pompy ze sklepików do rynsztoków i t. p.

O ile nie jest zwykły przechodzień ekwilibrystą, to bez potrącenia nie jest w stanie przejść po głównych nawet ulicach wobec moskiewskiego zwyczaju chodzenia wrzad u żołnierzy, uczniów i nawet całych rodzin zajmujących nieraz dosłownie całą szerokość chodnika. Pannie i panowie w jasnych ubraniach często są powaleni przez przekunki śladzi, malarzy i różnych brudasów włączających i rozpychających się w tramwajach (Fabryki powinny dać możność umycia się pracującym i zmienienia ubrania zatuszowanego przy pracy).

Nie mówimy już o notorycznym oblaźeniu publiczności przez wszy w tramwajach i pociągach. Tego rodzaju fakty, a wyliczać ich można tysiące, wprowadzają jakąś dziwną atmosferę bynajmniej nie europejską, i dziwnie tracą moskiewszczyzną zawsze zapluta „siemiaczkami” i pełną ludzi hulających po ulicy.

Jeszcze jedna sprawa musi też być tu poruszona, znaczenie ogólnego wyglądu naszej ulicy i naszych polskich porządków w oczach zagranicy.

O tem wie chyba każdy kto się z uczciwym i

nie dla politycznych względów wszystko chwającym cudzoziemcem stykał. Praca proponowana powyżej będzie więc bez wątpienia pracą owocną i w kierunku propagandy międzynarodowej na rzecz Polski i to propagandą poważną, gdyż sięgnie głęboko przy odpowiednim jej postawieniu, obejmie, mamy nadzieję, całą ludność. A nieuchodzi bynajmniej uwagi cudzoziemca, że ta warstwa inteligencji kultury jaką czasami się tak pyszimy, jako „przedmurze Europy na wschodzie” jest bardzo, a bardzo cienką.

Co będzie ze stabilizacją urzędników?

Czy nowa zwłoka?

Kraków, 5 stycznia.

Sprawa ustalenia posad urzędników państwowych została postanowiona i uregulowana ustawą sejmową jeszcze w roku 1922. Ustawa ta przewidywała na stabilizację termin dwuletni, t. j. do dnia 1 kwietnia 1924 roku. Jednakowoż termin ten upłynął, stabilizacja zaś nie została przeprowadzona. Nawet jej nie rozpoczęto. Wówczas rząd wystąpił do Sejmu z nowelą do wspomnianej ustawy. Nowelę tę uchwalił Sejm i przedłużył termin przeprowadzenia stabilizacji do 1 kwietnia 1925 roku.

W tym 3-letnim prawie okresie nie przeprowadził rząd stabilizacji. Przystąpiono zaledwie do prac przygotowawczych. Ostatnio władze administracyjne oświadczyły, że nie będą w możności ustalić w terminie wszystkich urzędników, przedstawionych do tego aktu przez poszczególnych ministrów i kierowników samodzielnych resortów. Zaproponowano więc ustalenie części korpusu urzędniczego.

Dla reszty postanowiono wystarać się o przedłużenie terminu stabilizacji. Myśl ta zgadza się całkowicie z prowadzoną akcją oszczęd-

nościową p. Moskalewskiego, który zaprojektował przeprowadzenie do dnia 1 kwietnia 1925 roku stabilizację jedynie 60 proc. korpusu urzędniczego, reszta zaś urzędników miałaby być ustalona do 1 stycznia 1926 roku.

Sprawą tą zajął się zarząd stowarzyszenia urzędników państwowych, który opracował memoriał do prezydium rady ministrów. Memoriał ten zwraca uwagę na skutki, jakie pociągnęłyby zrealizowanie planu stabilizacyjnego p. Moskalewskiego. Takie pozostawienie sprawy wprowadziłoby z jednej strony w bardzo przykre, wprost kłopotliwe położenie kierowników władz administracyjnych, którzy zmuszeni byłiby wybierać między swymi podwładnymi, kogo mają podać do wcześniejszego ustalenia, a kogo skazać na późniejsze.

Tymczasem pracownicy państwowi, według naszego rozumienia rzeczy, mają pod tym względem stanowisko równorzędne. Po drugie utrzymywanie urzędników w dalszej niepewności co do losów ich posady odbiłoby się bezwzględnie na działalności i sprawności administracji państwowej.

Reorganizacja policji Państwowej

Warszawa, 4 stycznia.

Zapowiadana z takim wielkim hałasem swego czasu ustawa policyjna ugrzęzła gdzieś w biurokratyzmie naszej administracji. Reorganizacji struktury organów policyjnych domagają się jednak zarówno względy oszczędnościowe, jak i naprawa sprawności naszej administracji.

W związku z tem opracowano projekt rozporządzenia p. Prezydenta na zasadzie specjalnych jego pełnomocnictw. Projekt ten przewiduje zniesienie biur okręgowych komend policyjnych i ograniczenie zakresu pracy tych komend wyłącznie do spraw natury ściśle administracyjnej.

Przy przeprowadzeniu tej organizacji odpadną całe zastępy urzędników i funkcjonariuszów szczególnie wyższych policyjnych z etatu policji. Skasowane zostanie między innymi stanowisko zastępcy komendanta.

Reorganizacja przyniesie więc w pierw-

szym rzędzie dużą oszczędność, po drugie wyprostuje linję pracy komendantów okręgowych, przenosząc zajęcia ich z gabinetów i papierów do praktycznego administrowania powierzonymi im oddziałami policji.

Projekt ten w dalszym ciągu przewiduje zmianę nazwy komendanta „okręgowego” na komendanta „wojewódzkiej policji”. Reorganizacja idzie więc po linii wzmocnienia autorytetu i wpływu na sprawy bezpieczeństwa publicznego władz administracyjnych.

Projekt ten został już ostatecznie opracowany i ustalony. Będzie on tematem obrad najbliższego posiedzenia Rady ministrów.

BACZNOŚĆ!

BACZNOŚĆ!

50.000 par obuwia

4 pary tylko za 21 40 franko cło.

Z polecenia kilku fabryk obuwia, znajdujących się w trudnościach płatniczych, sprzedaje wielką ilość obuwia niżej kosztów własnych.

Wysyłam zatem każdemu, póki zapas starczy, 2 pary trzewików męskich i 2 pary trzewików damskich do sznurowania, z silną, kółkową skórzaną podeszwą, najnowszego fasonu, czarną lub brązową skórą galoszone. Wielkość według numeru.

Wszystkie 4 pary kosztują tylko 40 zł. franco cło. Wysyła za zaliczką

A. GLASER EKSPORT OBUWIA CZESKI CIESZYN Nr. 107.

P. S. Bez ryzyka, gdyż towar nie odpowiadający wymienia się natychmiast lub na żądanie zwraca się pieniędże.

„IDEAL”

to obecnie najlepsza a przytem najtańsza i najciszej pisząca maszyna do pisania.

Żądacie oferty i prospektów od firmy:

„ROYAL” Kraków, Florjańska 49.

Telefon Nr. 1577. Telefon Nr. 1577.

Najdogodniejsze warunki zapłaty.

Mussolini ogłosi się dyktatorem Włoch! Przed zamachem stanu we Włoszech. — Koncentracja oddziałów faszystowskich.

Wiedeń. (Tel. od wł. kor. „Gaz. Pon.“). Z Rzymu donoszą:

Zapowiedziane onegdaj przez Radę ministrów nadzwyczajne zarządzenie celem utrzymania porządku we Włoszech zostały już wprowadzone w życie. Wszystkie doniesienia stwierdzają, że sytuacja staje się z dnia na dzień groźniejszą. Świadczą o tem ostre rozporządzenia, jakie rząd powziął do walki z opozycją. Dzienniki opozycyjne zostały pokonfiskowane, nawet będące jeszcze w druku. Przeprowadzono szereg rewizji.

Z powodu paniki rząd powziął środki co-

lem zabezpieczenia lira włoskiego przed spadkiem.

W szeregu miejscowościach koncentrują się silne oddziały faszystowskie, których dowódcy twierdzą, że zamierzają zrobić radykalny porządek z tymi, którzy nie sympatyzują z ideą faszyzmu.

Ogólnie mówią, że Mussolini jest zdecydowany przeprowadzić zamach stanu i ogłosić się dyktatorem Włoch, nie usuwając króla i dynastji. Król miałby sprawować władzę pozorną pod kontrolą Mussoliniego.

Czy Radicz był na żołdzie bolszewickim?!

Wiedeń. (Tel. od wł. kor. „Gaz. Pon.“). Wczoraj przybył do Wiednia specjalny wysłannik rządu białogrodzkiego, ażeby przeprowadzić na miejscu badanie w sprawie pochwyconego niedawno przez policję jugosłowiańskiego kurjera wysłanego przez tutejszego posła sowieckiego do ukrywającego się w okolicach Zagrzebia przywódcy chorwackiego Radicza.

U kurjera tego znaleziono kilka listów,

przywiezionych przez Joffego z Moskwy dla Radicza, jako też zawiadomienie o pewnych kwotach pieniężnych, przyznanych mu przez trzecią międzynarodówkę.

Delegat jugosłowiański ma zbadać czy przesyłka cała istotnie pochodzi od Joffego, a po ustaleniu tego faktu rząd ogłosi odpowiednie dokumenty.

Bolszewicy zaniepokojeni antysowieckim blokiem państw bałkańskich!

Warszawa. (Tel. od wł. kor. „Gaz. Pon.“). Prasa sowiecka zdradza wielkie zaniepokojenie z powodu planów państw bałkańskich i ich konsolidacji do walki z bolszewizmem.

Omawiając podróż ministra Cankowa do Białogrodu i Bukaresztu, „Izwestja“ moskiewskie wypowiadają zdanie, że podróż ta jest tylko jednym ze szczegółów daleko sięgającego

planu utworzenia bloku przeciwbolszewickiego na Bałkanach. Organ sowiecki napada przytem ostro na Jugosławję i Włochy, ale za promotora całej tej akcji i jej tajną sprężynę uważa rząd angielski, przypisując mu również inicjatywę utworzenia bloku przeciwsowieckiego państw bałtyckich.

Min. Ratajski przeciwko bezdusznemu biurokratyzmowi!

Znamienny okólnik noworoczny min. Ratajskiego do urzędników polsk. Jakim powinien być urzędnik.

Warszawa. (Tel. wł. do kor. „Gaz. Pon.“). Pan minister spraw wewnętrznych Ratajski, wystosował następujący okólnik do podległych sobie władz:

„Wstępujemy w nowy rok 1925 pod hasłem usprawnienia wewnętrznej administracji państwa polskiego. Rok 1924 utrwalił niezmiernym wysiłkiem rządu i społeczeństwa podstawy finansowe Rzeczypospolitej Polskiej. Rok 1925 winien być okresem udoskonalenia wykonawczej władzy państwowej samorządowej z wynikiem dla państwa równie pomyślnym.

Wzywam organy podwładne do wyłączenia wszystkich sił, celem sprężystego wykonywania władzy. Niechaj urzędnicy ją sprawują ku zadowoleniu ludności, zyskując posłuch i poszanowanie sumiennością w wykonywaniu obowiązków służbowych. Punktualność w urzędowaniu, niezwłoczne załatwienie spraw bieżących, uprzejmość, ochotna i życzliwa pomoc udzielana potrzebującym opieki, to pierwszorzędne obowiązki urzędnika, których spełnie-

nie da mu pełne zadowolenie, a krajowi przyniesie pożytek niezmierny. Ścisłe przestrzeganie reguł powyższych zjedna mieszkańców, dla ideału państwowej w stopniu wyższym, niż surowe i bezduszne stosowanie litery prawa bez wnikania w położenie ludności. Wykonywanie władzy nie powinno wyrodzić się w samowolę urzędniczą, działającą wbrew wyraźnym ustawom. Naczelną zasadą urzędowania winna być umiejętna praworządność, oparta na znajomości ustaw, rozporządzeń i instrukcji służbowych, a dostosowana do potrzeb życiowych ludności.

W działalności służbowej i pozasłużbowej, urzędnik polski niechaj będzie wzorem obywatela, niosącego wysoko szlendar godności narodowej, a poświęcającego wszystkie zdolności dla pomnożenia dobra ludności, dla przyspożenienia chwały i potęgi Rzeczypospolitej Polskiej. W tej myśli składam wszystkim współpracownikom życzenia szczęśliwego Nowego Roku”.

Jak Anglja „umacnia“ pokój.

Wiedeń. (Tel. od wł. kor. „Gaz. Pon.“). „Daily News“ donoszą ciekawe szczegóły o nowych krążownikach, które buduje Anglja. Są to dwa wielkie dreadnoughty o pojemności 35 tysięcy tonn każdy, długości 102 stopy i głębokości 13 st. Krążowniki będą posiadały po dwieście armat wielkiego kalibru 40 cm. kalibru i kilkanaście armat 15 i 16 cm. naboje do każdego wielkiego działa ważą 1 tonnę. Blacha, objająca pancerniki ma grubości 14 cali. Kule będą niosły na 29 klm.

O konwencję kolejową z Czechami.

Warszawa. (Tel. wł. od kor. „Gazety Pon.“). W dniu 5 stycznia rozpocznie się w Warszawie dalszy ciąg konferencji kolejowych, rozpoczętych poprzednio zagranicą z delegatami kolei czeskosłowackich. Tematem obrad będzie zawarcie polsko-czeskiej konwencji kolejowej.

Straszny wypadek na ulicy Straszewskiego. Rozhukany koń strącił i pokaleczył ciężko szereg przechodniów.

Kraków, 5 stycznia.

Wczoraj około godz. 5-tej po południu ul. Straszewskiego i Podwale były widownią niepywałego a strasznego w swych skutkach zdarzenia. Oto wiozącemu p. Wibirala dorożką Nr.

97 z ul. Brackiej ku Zwierzynieckiej dorożkarzowi Antoniemu Drabikowskiemu spłoszył się nagle na ul. Franciszkańskiej koń, który począł gnać w szalonym pędzie na oślep.

Tuż koło plant u wylotu Wiślniej koń szarp

nął dorożkę tak silnie, że przerzucił woźnicę, który, nie straciwszy jednak przytomności, pochwycił z ziemi lejce i usiłował rozhukane zwierzę powstrzymać. Spłoszony koń jednak wyrwał się z rąk rozpaczonego Drabikowskiego i popędził z dorożką trutuem przez ul. Straszewskiego i Podwale, łamiąc po drodze drzewka, zasadzone koło chodnika i trącając napotkanych przechodniów.

Wśród ludzi powstała straszna panika. Nikt nie mógł konia zatrzymać, którego dopiero ujarzmiono przy ul. Kapucyńskiej z roztrzęskanym pojazdem. Z osób, pokaleczonych przez rozszalałego konia, opatrzyło pogotowie ratunkowe 3 kobiety: Annę Ziembiankę, lat 20, urzędniczkę, zam. przy ul. Podwale 1. 7, która doznała licznych głębokich ran tłuczonych na głowie, twarzy i tułowiu, złamanie nogi i wstrząsu mózgu.

P. Ziembianka w towarzystwie swej siostry szła z ul. Kapucyńskiej na Podwale, gdy nagle pędzący koń obalił ją na ziemię i strasznie kopytami poranił. Siostrę nieszczęśliwej uratował przechodzący tamtędy student, odciągając ją na bok.

Drugą ofiarą, opatrzoną przez pogotowie, jest żona dyr. gimnazjum p. Klementyna Winkowska, lat 64, którą koń mocno i ciężko pokaleczył. P. Winkowską odwieziono do domu przy ul. Jabłonowskich 1. 5, po opatrunku na stacji pogotowia. Wreszcie Antonina Bajerówna, lat 18, służąca, zamieszkała przy ul. Koletek 1. 7, doznała obrażenia na prawym udzie i po założeniu opatrunku przez lekarza pogotowia udała się sama do domu. Reszta ofiar, a było ich kilka, nie korzystała z pomocy lekarskiej i poszła do domu.

Co się stało z jadącym w dorożce p. Wibiralem, niewiadomo. Podobno wyszedł cało, wyskoczywszy z pojazdu. Natomiast dorożkarz Drabikowski został ciężko pokaleczony. Na miejscu wypadku przez długi czas gromadziły się tłumy osób, które różnie komentowały całe to krwawe zdarzenie.

Kronika.

Teatr im J. Słowackiego

Poniedziałek po pol.: „Krzyżacy“, wiecz.: „Fotel 47“.

Wtorek po pol.: „Betleem Polskie“, wiecz.: „Fotel 47“.

Sroda wiecz.: „Idjota“.

Czwartek, piątek i sobota: „Fotel 47“.

W przygotowaniu: „Śmierć na gruszy“.

Teatr „Bagatela“

Poniedziałek: „Kwiat pomarańczowy“ „Qui pro quo“.

Wtorek: Rewja sylwestrowa i „Qui pro quo“.

W przygotowaniu: „Jedynaczka króla czekolady“.

Teatr „Nowości“

Poniedziałek: „Hrabina Marica“.

Wtorek po pol.: „Tancerka w masce“, wieczór: „Hrabina Marica“.

Aresztowanie indywiduów nienawidzących

policji. Areszta policyjne „pod Telegrafem“ zajęli: Józef Osiekiewicz, zamieszkały przy ul. Twardowskiego 1. 5 i Józef Samer, zam. przy ul. Zamojskiego 1. 2. którzy usiłowali aresztującego ich policjanta pobić i rozbroić. W tym samym dniu ujęto Ant. Porwisza, który również rzucił się na policjanta i chciał go pobić.

Ujęcie bandytów. Aresztowano Edwarda Jarczyka, fryzjera, Adama Szymskiego, stolara, Kazim. Bednarskiego, woźnego, Marjana Nowaka, ekspedytora, wszystkich zamieszkałych przy ul. Bosackiej, oraz Niedzielskiego, sierż. z 5 pac., którzy rzucili się na przechodzącego ul. Lubicz policjanta Madeja i ciężko go poranili. Madeja przewiozło pogotowie do szpitala św. Łazarza.

Nożownik w potrzasku. Organa policyjne przyaresztowały Stan. Syndora, krawca, zam. przy ul. Orzeszkowej 1. 5, który ugodził nożem w szyję młodego chłopca Kazimierza Nędzę. Ofiarę bandyty przewieziono do szpitala św. Łazarza.

OTWARTY:

W DNIĘ POWSZEDNIE
OD GODZ. 10-TEJ RANO
DO GODZ. 1-SZEJ W PÓŁ.
I OD 3 DO 7-MEJ WIECZ.

W NIEDZIELĘ I ŚWIĘTA
OD GODZ. 10-TEJ RANO
DO GODZ. 1-SZEJ W PÓŁ.

SALON
DZIEŁ
SZTUKI

K. WOJCIECHOWSKIEGO

K R A K Ó W

UL. SW. JANA 3. TELEFON 2.

NIEUSTAJĄCA
WYSTAWA
DZIEŁ MALARZY
RYSOWNIKÓW
I RZEźBIARZY
POLSKICH.

WSTĘP WOLNY.

Krach banków w Polsce!

Banki w Polsce, zwłaszcza te pomniejsze, zerujące na kieszeniach łatwowiernych klientów przechodzą obecnie ciężki kryzys.

Coraz więcej banków „bankrutuje”. Opróżniają się lokale, znikają tak ongi sympatyczni wymownie dyrektorowie banków (co drugi czło-
wiek w Polsce dyrektor banku) i robi się przestroniej i naprawdę... lepiej.

W Warszawie zlikwidowane banki opróżniły już około 16 lokali, oraz jeden cały gmach przy Krak. Przedmieściu, który był w posiadaniu Banku Leśnego.

Niektóre banki, zajmujące wielkie lokale i sklepy dla swych filij, zamieniły je na bardziej skromniejsze. Kilka innych utrzymuje filje dlatego, że byłoby to źle widziane na rynku finansowym, gdyby tak jawnie przyznać się do koniecznej oszczędności. Należy także zaznaczyć, że jeden z pałaców magnackich, zajęty dotychczas przez pewien bank, został opróżniony. Opróżnione lokale, zwłaszcza sklepowe, są sprzedawane za wysoką cenę, a nabywają je przeróżne firmy. W ten sposób kończy się orgja bankowa w Polsce.

Najsilniejsze medium świata

Latające buciki. — Medium pływające w powietrzu. — W jaki sposób Mirabelli przybył do Santos. — Materjalizacja słynnych osób. — Dar psychometrii.

Carlos Mirabelli, obdarzony niemal wszystkimi zdolnościami medjalnymi i to zdaje się w stopniu najwyższym, choć prawie nieznanym szerszym kołom w Europie i Ameryce Północnej, od kilku już lat wprawia w podziw swych współobywateli w San Paulo w Brazylii. Niektóre szczegóły o nim podaje „La Revue Spirituelle” ze słów przybyłego do Paryża naocznego świadka p. Luiz M. Puite de Ouieroz, który opowiadał je redakcji tego pisma i które niezawodnie zaciekawia i naszych czytelników. Przy taczaniu wszystkiego zajęłoby wiele miejsca, ograniczymy się przeto do prostego wyszczególnienia tylko tych objawów, jakie miały miejsce w obecności tego potężnego medium.

Zdolności medjalne przejawiały się u p. C. Mirabelli spontanicznie, gdy jeszcze był subjektem w sklepie z obuwiem, mianowicie pudełka z bucikami na półkach, towary na wystawie w oknie w biały dzień w oczach kupujących przez niego nie dotykane samorzutnie poruszały się i zmieniały miejsca.

Gdy potem zaczęto z nim seansować, oprócz ruchów odległych przedmiotów, umieszczone wysoko pod sufitem lampki elektryczne same zapalały się i gasły, zjawiały się raptem przedmioty (aporty), niekiedy z innego miasta odległego o wiele kilometrów, jak, n. p. rewolwer,

pudełko od kopert etc., odczuwały się przeróżne przyjemne i przykre zapachy i wonie, słyszano głośną muzykę, jakoby całej orkiestry, tak, że obecni rzucali się do okna, będąc przekonani, że przechodzi oddział wojska, którego jednak oczywiście nie było i t. d. Medium niejednokrotnie też wznosiło się w powietrze aż do sufitu.

Do ciekawszych należą wypadki dematerializacji medium, z których jedna częściowa była nawet podobno, sfotografowana, co, jeżeli jest faktem, będzie, zdaje się, pierwszym w ten sposób skonstatowanym wypadkiem tego rodzaju. Pewnego razu jadąc do Santos, medium raptem zniknęło z wagonu i w tejże chwili zjawilo się wśród znajomego towarzystwa już w tem mieście (przed przyjściem pociągu w którym jechało), co zostało zaprotokółowane i o czem też wzmiankowały miejscowe pisma. Innym znów razem medium przywiązane do krzesła znikło z sali, zjawiając się razem z krzesłem w sąsiedniej.

Przy Mirabellim materializują się też na seansach całe przez wszystkich widzialne postacie, nieraz dwie jednocześnie. Niektóre z nich były poznawane, jak na przykład zmarłe matki i siostra medium, niektóre udało się sfotografować, jak n. p. zjawę Harun-al-Raszy-

da. Z osób historycznych materializowali się między innymi Torquato Tasso, znakomity malarz z epoki Odrodzenia Rafael Sanzio, dwaj kardynałowie w szatach pontyfikalnych, a raz nawet sławne zmarłe medium Eusapia Paladino.

Co do objawów psychicznych to medium w transie podczas, tak zwanej, inkarnacji błęgle mówi i zadziwiająco szybko pisze prozą i wierszem na tematy historyczne i naukowe w językach obcych, wcale mu nieznanymi, naprzykład po łacinie, hebrajsku, angielsku, francusku, niemiecku, co niewątpliwie należy do bardzo rzadkich zjawisk i, zdaje się niemożliwych przy pomocy hipotez nie spirytystycznych. Z literatury wiemy tylko, o Laurze Edmonds, Fryderyce Hauffe i Helenie Smith, które w transie również władały nieznanym sobie w stanie normalnym językami, dwie ostatnie nawet wcale na kuli ziemskiej nie istniejącymi które stopniowo badające te wizje dr. J. Kerner i prof. Flournoy nauczyli się rozumieć i nawet ułożyli ich słowniczki. Mirabelli obdarzony jest również i darem psychometrii, gdyż może opisać ubiegłe życie po raz pierwszy widzianych osób oraz ich zmarłych krewnych i ludzi z którymi mieli do czynienia.

Jeżeli wszystko powyższe jest zaprotokółowane przez wiarygodnych świadków, jeżeli będzie jeszcze stwierdzone w przyszłości przez jakąś miarodajną w tym względzie instytucję lub znanych poważnych badaczy — medium to można będzie słusznie nazwać najsilniejszym ze wszystkich współczesnych.

Tut-an-khamen to nie żaden Tut-an-khamen (Tylko Józef, syn Jakóba).

W piśmie „Jewish World” znany żydowski egiptolog, profesor Selkowitz, publikuje artykuł, w którym zdaje sprawę z badań historycznych, jakie przedsięwziął bezpośrednio po słynnym odkryciu grobowca Tut-an-khamena przez lorda Carnarwona. Jako rezultat tych badań, żydowski uczonec podaje tezę, że Tut-an-khamen i biblijny Józef, syn Jakóba, byli w istocie tą samą postacią.

NA GWIAZDKĘ

Bielizną ciepłą, kamizelki, rękawiczki skórkowe damskie i męskie, krawaty w cenie od 3 do 7 zł. skarpetki od 90 gr. do 1 50 gr., oraz wielki wybór koszul męskich od 4 zł. do 8 zł. poleca najtaniej firma:

POOL, KRAKÓW,
Wielopole 14.

NA GWIAZDKĘ

Na sezon zimowy
poleca firma

PORĘBSKI i ZIMLER
w Krakowie, Rynek 8. Pod „Jaszczurami”
Telefon 2581.

Nowości dla Pań:

Towary trykotowe i pończoszane jak Jumpy, Sweatry, Kamizelki, Szale, Czapki, Bielizna Jaegera, Sukienki dzienne, Reformy, Kaftanki, Rękawiczki, Pończochy, Skarpetki, Szytopy i t. d.

Przybory do krawiectw i najrozmaitsze guziki.

Towary do rzybrania sukien: Wstażki, koronki, welonki, welony ślubne, welony ślubne, tiule, gazy, krepy. Perfumerja zagraniczna i krajowa. Przybory toaletowe: szczotki, grzebienie, lustra.

Wełny, włóczki i jedwabie do robót ręcznych.

Zamówienia z prowincoj odwrotną pocztą.

DOM MODY

DOM MODY

S. SPIRA

GRODZKA L. 1.

poleca na karnawał

poleca na karnawał

ostatnie nowości w jedwabiach, półjedwabiach,
lamach i brokatkach złotych i srebrnych.